

זמני השבת
ירושלים תל-אביב חיפה באר-שבע
כניסת השבת 6:42 6:57 6:49 6:58
צאת השבת 7:57 7:59 8:00 7:58

ממתק לשיבת

נהנים עם איצי

שְׁלוֹם לְךָ יוֹמָנִי,
אתמול חבר ספר לי משהו מענין מאוד על חבר אחר מהפחה. מתברר שבימים שבהם הוא לא הגיע ללמודים, זה היה בגלל שהמורה אמר לו לא להגיע!

נכון זה מענין? למה סלקו אותו ליומים, אם הוא תמיד נראה לנו תלמיד טוב ואפילו מצוין? פנראה שהוא לא כל כך...

רגע לפני שספרתי את זה לעוד שלושה חברים, עצרתי. הבנתי שבעצם זה לשון הרע, בדיוק מהסוג שעליו מגיע ענש המצרע.

מאוד קשה להתאפק, לא לומר משהו ש'רוקד על הלשון' וממש רוצה לצאת...

התאפקתי והתאפקתי, ואז מצאתי לי שיטה הרבה יותר טובה!!! למדתי שרבי שמואל (המהר"ש) מליובאוויטש אמר פעם, שכאשר יהודי עומד בפני משימה קשה – במקום להתמודד איתה במאמץ, לאט לאט, הוא צריך לנסות לכבש אותה בתנופה, 'מלמעלה'.

הבנתי שבמקום לשבת ולהתאפק לא לדבר לשון הרע, אני יכול לחשב על החבר דוקא דברים טובים! לדון אותו לכף זכות! ישבתי והזכרתי לעצמי עד כמה הוא חבר טוב, וחשבתי שאולי בכלל המורה אמר לו לא לבוא ללמודים, מסבות אחרות.

כבר למחרת התבררה האמת... המורה ידע שעומדים להיות יומים בהם ישור אבדך כבוד. הוא ידע שהאבדך לא בריא לתלמיד הזה, ולכן המליץ לו לא לבוא ללמודים. זה הכל!!

להתראות בינתיים,
אלי

רבי או סוחר?

מקציר: לאחר שנים בהן היה רבי לוי יצחק מברדיצ'ב סמוך על שלחן חותנו, עמד החותן על כך שרבי לוי יצחק עצמו ישתלב גם בן בחיי הפסח. לשם כך שלח אותו לרבי בלוצ'א עם צור כסף גדול, אך אוה, התברר שהכסף נעלם. החותן גרש בכעס רב את רבי לוי יצחק מפניו. בעבר זמן, זמן החותן למשפט חמור, בגלל עלייה שקרית. בשפנה לבקש את ברבית רבי אליפלך פלוצ'נסקי, נענה בעצה – לגשת אל הצדיק שבועירו, רבי לוי יצחק...

אך בזה עוד לא מס הספור...

במסערי הגימה
מאת עוזי קפלון

הימת החי
"אדרבה!", קרא רב הרפינס בקול נרגש. "רק בזכותם תצליח התכנית... הן ידעת כי מת שוקל הרבה יותר מן החי, ובכו, רק אם יהיו אף הם בפנים, יהיה הארון כבד דיו כפי שמצפה מארון מת, ולבריונים לא תהיה סבה לחשד בכלום!"

החכם הישיש שמולו החליק על זקנו הלבן ושקע במחשבות. "יש חכמה בדבריה, הרפינס, אך כבר שנינו: אל תהי דן יחידי. על כן לא אחליט אני לבד, אלא אתיעץ עם חברי ומחר אודיעך דברי." "אבל רבנו", התרגש רב הרפינס, "הן מחר כבר אמורה להיות ההלווה עצמה. מה אמר לילדים, שיתכוננו? שיפרדו לשלום מעל הוריהם?"

"שיתכוננו", פסק הזקן ופנה לדרוכו. ורב הרפינס מהר ושב לבית המדרש כשלבבו עולה על גדותיו. הוא האמין כי תכניתו התקבלה. חגיבים להכין את הילדים! רב הרפינס לא בזבז זמן. הוא שוחח עם אמו של מונבז ועם הוריו של גדעון. התברר שהם היו מודעים לספנה האורבת לילדיהם ובלב כבד גאותו לתכנית המסכנת. למחרת בבקר, כשהתפשטה הידיעה המעציבה ברחבי ירושלים על פטירתו של רבן יוחנן בן זכאי, כבר נמצאו שני הילדים בקרבת ביתו של רבן יוחנן, מוכנים ומזמנים להכנס בחשאי פנימה ברגע שינתן להם האות, על מנת להצטרף ולהצטרף בחד עם הצדיק, עמו במחיצתו, בתוך ארון המתים...

תהלוכת ההלווה היתה משנה. המון העם בכה על סלוקו של צדיק, בעוד תלמידיו התפללו בחשאי להצלחת המעבר בשער החומה. לקראת השער נעצרה השיירה. הכל צפו להתר היציאה, כרגיל בלילות, אלא שאז התעורר לפתע חשדן של השומרים הבריונים. אחד מהם שלף את חניתו ובקש לדקר בארון, על מנת לודא שאין איש חי בפנים. עוד שניה וההלווה תהפך חלילה, להלווה אמתית. לב התלמידים קפא מפחד, ואז נשמעה מאחור פקדה: "עצרו!" והבריון השומר בלם את חניתו...

בבית משפחת גאולה

מי זו?
 מקלה מענינת
 ביום היא
 לגמרי לא מבגרת.
 פוגעת היא
 רק בעור החיצוני
 ולא במדבקות מאחד לשני.
 מסר היא לאדם לנפגע
 עליו למיהר ולעשות תשובה.

(מלא)

מי הוא?
 מצרע
 הוא לא רק מי שחטא.
 ישנו מצרע
 שפועלם לא חטא.
 נגעיו הם רק בגלל העם
 להם הוא עתיד
 להביא גאלת עולם.
 בסבל שיהא לזכר
 על עצמו
 פוטר הוא את כל עצמו.

על פי הלכה, מצרע הוא מי שחטא, וישנו מצרע שפועלם לא חטא. נגעיו הם רק בגלל העם להם הוא עתיד להביא גאלת עולם. בסבל שיהא לזכר על עצמו פוטר הוא את כל עצמו.

(לקוטי שיחות, חלק לו, תוריע)

"אשאל אותך שאלה", פנה אליו לפתע הרבי. "חסידים נוסעים אל רבם ושואלים את פיו בעניני מסחר ובשאר תחומים שהוא אינו מצוי בהם. הרבי אומר להם מה שאומר, והם מצייתים לו. מדוע, לדעתך, הם עושים כן, בשעה שהרבי עצמו אינו מתמחה בתחומים שבהם הוא נשאל?"

שתק החסיד. "שלוש תשובות בדבר", המשיך הרבי. "החסידים התמימים והפשוטים מניחים את דברי הרבי לרווח הקדש, ועל כן הם שועים לדבריו בלי חקמות. "חסידים מישבים יותר בדעתם מוסיפים לכך גם טעם שכלי, באמרם כי הרבי 'בטל' את רצונותיו, את שכלו ואת כל כוחות נפשו לתורה, וממילא דעתו היא דעת-תורה. כששומעים בקול הרבי, מאמינים הם, שומעים למעשה בקול התורה.

"אך יש דרגה שלישית של חסידים, בעלי בתים" שהם 'פקחים' במיוחד. הללו טוענים כן: הרבי בא במגע עם אנשים רבים, בעלי עסקים מגונים, ומתוודך הוא רוכש בקיאות רבה בתחומים רבים. יש לו אפוא ראיה רחבה ונכונה של הדברים, ומצד זה כדאי להקשיב לדעתו".

שתק לרגע הרבי, ומיד הוסיף: "שלוש פעמים באת לכאן, שלוש פעמים שאלת אותה שאלה, ושלוש פעמים נענית באותה התשובה. ומצד כן אחת משלש הדרגות שמניתי קודם-לכן היה עליך להקשיב ולצית למה שנאמר לך".

קדם צאתו של הסוחר השבור מחדרו ברכו הרבי כי יצליח לכוון מחדש את עסקיו ופטרן לשלום.

שמא נכשלת גם הפעם בהצגת הדברים לפניו. עליך לנסע אליו פעם נוספת, ועכשו אל תחסך בהסברים ובפרטים, ואל תצא מחדרו קדם שייעניק לך את ברכתו לעסקה".

קם הסוחר ונסע לליובאוויטש בשלישית. נכנס ל"יחידות", שטח לפני הרבי את כל הנמוקים וההסברים האפשריים, וממש 'התחנן' לפני הרבי ש'יתיר' לו לקיים את העסקה. הרבי הקשיב לו רב-קשב ואז פסק: "לא! לא כדאי!".

חזר הסוחר לביתו במפח-נפש. מחשבותיו טלטלוהו אנה ואנה. הלוא הרבי לא אסר עלי לבצע את העסקה, אמר בלב, הוא בסד-הכל 'לא המליץ' עליה...

סוף דבר שהסוחר לא עמד בפיתוי וחתם על העסקה. והנה, לא חלפו אלא חדשים אחדים וכבר התברר כי העסקה המבטיחה אינה אלא אסון כלכלי. הוא אבד בה את רב הונן.

בלב שבור לרסיסים, ובידיעה ברורה כי הוא ורק הוא אשם בגפילתו, נסע הסוחר לליובאוויטש. בראש מרפן ובעינים דומעות התודה לפני הרבי על המעשה הנמהר שעשה ועל תוצאותיו.

ידי ממנה", אמר בנימה מתנצלת. הביטו בו הסוחרים, שלא היו חסידים, בפליאה רבה. "האם שתפת את רגך בכל פרטי העסקה?", שאלוהו כעבר רגע. "האם ספרת לו על הרווחים העצומים שהיא צפויה להניב?", תהו. הם הוסיפו בבטחון כי "לו היה הרבי יודע כל זאת, אין ספק שהיה דוחף אותך אליה בשתי ידים!"

הרהר החסיד בדברי עמיתו ודבריהם נכנסו ללבו. הם צודקים – חשב לעצמו – אכן לא נתנה לו הזדמנות נאותה להציג לפני הרבי את מלוא התמונה.

קם ונסע שוב לחצר הרבי. כשנכנס אל הרבי החל לתאר לפניו – הפעם ביתר פרוט – את העסקה המצעת. "רב", חתם את דבריו בהתרגשות, "מדבר כאן ברווחים עצומים... בתוך זמן קצר ביותר אפשר ממש להתעשר מהעסקה... בעזרת השם, כשאקצר את הרווחים המיחלים, אפריש מהם סכום גדול לצדקה!".

הרבי הקשיב לו בסבלנות ולבסוף אמר: "לא כדאי לך. שמענינא והנח לעסקה הזאת. הקדושי-ברוך-הוא זמן לך את פרנסתך מעסקאות אחרות!".

נסע החסיד הסוחר לביתו מתסכל כפלים. כל הסימנים מראים שמדבר בעסק רווחי ביותר, ואלו הרבי מבטל זאת פלאחר-יד ופוסק בקלות כזאת לשלילה!

ידידיו הסוחרים התקשו להאמין. גם חברים ובני-משפחה תהו על דברי הרבי. "מדבר בעסקה של 'פעם בחיים'!", טענו בלהט. "נראה שלא הבנת כראוי את תשובת הרבי, או

קוראים בענין

ברית בשמחה

אחד מחסידיו של רבי שמואל מליובאוויטש (נולד בב' איר) היה סוחר יערות שראה ברכה בעסקיו. יום אחד הצעה לו עסקה שלכאורה נראתה משתלמת ביותר. מדבר היה ברכישת מפעל גדול, שעל-פי כל התחזיות היה עתיד להניב רווחים גדולים.

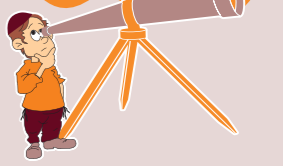
כחסיד, נהג הסוחר לשאול בעצת הרבי לפני כל בצוע עסקה חשובה; על-אחת-כמה-וכמה עסקה שדרשה השקעת הון רב. נסע אפוא לליובאוויטש, לשאול את פי הרבי ולבקש את ברכתו.

בראותו של הרבי באותם ימים לא היתה איתנה, והזמן שהקצב לכל חסיד היה קצר ביותר. לאחר שנכנס פנימה אל הקדש, הציג הסוחר בכמה מלים את עקרי הדברים, וצפה לברכת הרבי. לתדהמתו שמע מפי הרבי דברים אחרים לגמרי. "לא על כך תהיה תפארתך", אמר לו הרבי. "לדעתך, כדאי שתמשך את ידך מן העסקה".

נדהם ומאקזב עזב הסוחר את בית הרבי וחזר למקום מגוריו.

כעבר כמה ימים באו לביתו הסוחרים שהציעו לו את העסקה. הוא הביט בעמיתו במבוכה גלויה. "האמינו לי כי לו היו הדברים תלויים בי, הייתי קופץ על ההזדמנות בשמחה רבה, אך מה אעשה שהרבי הורה לי למשך את

דמות מהפרשה

ויביל מהספרי

קבוצת הילדים היתה נחמדה מאוד, כמו כל קבוצות הילדים ואפלו קצת יותר. הם חבשו כובעי שמש שמתחתם הציצו פנות ופאות.

הסברתי להם על בעלי החיים השונים. על אלו שהיו בסכנת הכחדה ונצלו בזכות הפעילות של גני החיות בעולם ועל העבודה שלי בהאכלת החיות.

"כל הכבוד לך שאתה משקיע כן בבעלי החיים", אמר לי המורה שלהם, אדם גבוה ומזקן שחובש כפה גדולה.

"תודה!", חייכתי אליו. "בכל זאת, בעלי החיים נבראו עוד לפני האדם", רצייתי להראות לו שאני גם מכיר קצת את התורה... כן מספר בחמש בראשית!

"אמת!", חזק גם המורה. "אבל זה לא אומר שבעלי החיים הם יותר חשובים מהאדם. הם נבראו קדם כדי שהאדם יגיע לעולם מוכן, ויוכל לבצע את התפקיד שלו בעולם!".

"זו גם הסבה", הוסיף המורה החכם, "שהפרשה שלנו, מדברת על דיני לדת האדם – אחרי כל דיני הקרבנות שהם מבהמות ועופות..."

העפתי מבט על הפיל הענק ששתה מים בעזרת החדק. גם הוא נברא כאן לכבודנו! האם אנחנו מבצעים מספיק את התפקיד שלנו בבריאה...?

מדברי הרבי

"(על פי מה שמסבר לפני כן) יובן גם הטעם שמישיח (ועל דרך זה גם בית המקדש) נקרא בשם 'מצרע'. כי ענין הגאולה הוא יציאה מכל המצרים וגבולים, תגברת הקדשה... וזה בא על ידי זה ש'חלינו הוא נשא גו' שבה נעשה הברור והזכוף היותר אחרון של בני ישראל בעקבתא דמשיחא".

מחכימים ונהנים

הבוטח בהשם
 אחד מחסידיו רבי שלום-דובער (הרש"ב) מליובאוויטש היה נחשב עשיר העירה שבה התגורר. גם בית-המדרש של העירה היה נתון בשטחה של אחזתו. כשהוא היה מגיע אל רבו, היה הרבי תובע ממנו לפזר מכספו בעבור עניני הצדקה של העירה – החזקת הרב, השוחט, המלמדים. כמו-כן היה מעורר אותו לנסד שעורי תורה ברבים. החסיד היה משיב בענוה: "מי אני שבכוחי להחזיק את כל עניני היהדות של העירה". פעם אחת הגיב הרבי על תשובה זו: "אכן, צודק אתה בטענתך 'מי אני', אך האם אתה מציג אותה גם כשאתה נמצא במשרדך ועובר על ספרי החשבונות? האמנם גם כשאתה רואה את הרווחים הגדולים שנתן לך השם, אתה אומר 'מי אני שמגיע לי שפע גדול זה?'".

מגלים עולם

הלוותנים מחלקים לשני סוגים: לוותני המזיפות, ולויתני השנים. לויתני המזיפות הם הלוותנים הגדולים המפריים לנו, והם נקראים כך משום שבמקום שנים קימות בתוך הלע שלהם 'מזיפות', אלה הם לוחות קרנים היורדות מן החך בשני טורים. מספרן מגיע עד מאתיים בכל צד ולעיתים עד לארבע של 3.5 מטר! כל מזיפה בנויה בצורת משלש ארץ. מין זה של לויתן יכול להגיע למשקל של 130 טון ולאורך של 33 מטר ויותר (!) קשה למצוא עוד בעל חיים על פני כדור הארץ המגיע לממדים עצומים אלה... גופו של הלויתן גמיש במיוחד והוא 'מציד' בסנפירים קדמיים, סנפירי חזה וסנפיר זנב מפתח מאוד המשמש כאיבר השחיה העקרי. על פשר הנווט של הלויתן נקרא בשבוע הבא.

